

Staroveké mestá horného Egypta preskúmal na vlastnú päť

Jaroslav Burjaniv precestoval množstvo pre Stredoeurópanov exotických krajín. Na svojich cestách zbiehal informácie o živote a dokumentoval architektonické pamiatky. V rámci Týždňa slovenských knižníčok pripravila Tekovská knižnica v Leviciach prezentáciu fotografií Tilmačana pod názvom Od Luxoru po Asuán.

„Jaroslav Burjaniv píše reportáže, vlastní zbierku umeleckých predmetov z Indie, ale aj zbierku krojaných bábik. Vydal cestopisnú knihu Dva roky v krajinie Maharanadžov aj DVD,“ otvorila podujatie riaditeľka Tekovskej knižnice Jana Holubcová.

V prezentácii Od Luxoru po Asuán Jaroslav Burjaniv zachytí najznámejšie pamiatky, ale aj také miesta, na ktoré sa bežní turisti nedostanú. Voľný čas na zahraničných pracovných cestách využíval na poznávanie starovekých kultúr. „Vždy po práci a cez voľné

raz. Poľnohospodárstvu sa darí len vďaka dômyselnému zavlažovaciemu systému pozostávajúcemu z početných vodných diel a kanálov,“ vysvetľuje.

Z miesta jeho vtedajšieho pôsobiska, Armantu, sa do historickejho Karnaku dostal za dve hodiny. „Na prehliadku som mal celý deň, a tak som si prezrel aj Západné Théby, našiel som tam aj také miesta, kde stáli robili vykopávky. Obdivoval som monumenty z čadiča, ktorý je ľahko opracovateľný. Lámem si hlavu nad tým, ako to pred mnohými rokmi dokázali,“ pokračuje v rozprávaní. Cestu medzi Luxurom a Karnakom lemuje alej sfing. Pôvodne boli baranie, neskôr ich nahradili hlavou krála. V priebehu storočí boli sfingy prikryté nános-

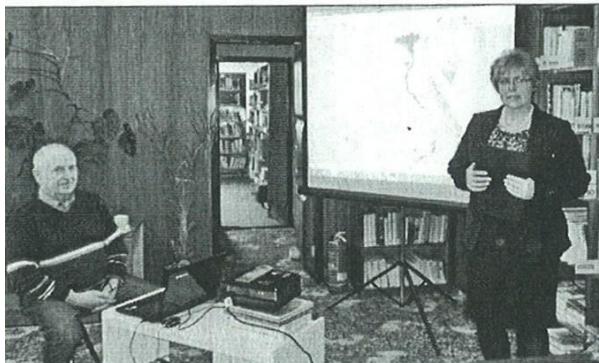
mi bahna z Nilu, archeológovia ich stále odkývajú. V albume Jaroslava Burjaniva nájdeme aj ďalšie pozostatky stavieb, na ktorých objavovaní archeológovia stále pracujú.

Hlavným lákadlom pre turistov je chrám v Luxore, odkiaľ pochádza pilón v súčasnosti zdobiaci Paríž. V roku 1836 ho Francúzom daroval Muhamad Ali. „Egyptľania dokázali obrovské kamenné bloky nie len opracovať, ale aj na seba stavať, je to obdivuhodné,“ vzdáva hold starovekým staviteľom. Monumenty z čias rozkvetu Egypta boli dekorované prírodnými farbívami, ktoré vydržali celé tisícročia. Kameň na stavbu budov či sôch privážali z veľkých diaľok. Théby

ležiacie na protiľahlom, západnom brehu oproti Luxoru, sú mestom mŕtvych. Je to miesto zádušných chrámov a hrobov.

Súčasný život v africkej krajine je podľa cestovateľa poznačený veľkou chudobou. „Práca je aj v súčasnosti na primitívnej úrovni, využívajú len minimum nástrojov. Vzostup zažíva papyrus, ktorý bol dlho zabudnutý. Dnes ho znova objavili a v početných dielach vyrábabajú. Turistami žiadane sú takisto výrobky z alabastru, opracovávané a vypaľované starými technikami“ dodáva. Jaroslav Burjaniv sa pri poznávaní starovekých pamiatok raz ocitol vo vtipnej situácii, keď sa stretol so skupinou francúzskych turistov. Tí si namiesto významných pamiatok fotili jeho staručký služobný Peugeot, ktorý využíval na presuny medzi historickými lokalitami.

Žofia Kyseľová

Pre autora niekoľkých cestopisných sérií je fotografovanie celoživotnou záľubou: „Fotografiou sa zaoberám od základnej školy, vystriedal som množstvo fotoaparátov. Cením si, že sa nám v novobanskej škole venovali učitelia v rámci krúžku. Som fotograf – amatér, samouk. Hoci nie som vyštudovaný historik, vždy som sa snažil získať čo najviac informácií o pamiatkach a obdivujem majstrovstvo ľudí, ktorí ich dokázali postaviť.“

piatky, keďže je to muslimská krajina, som sa snažil vidieť toho čo najviac. Pracoval som 20 km od Luxoru, robil som dozor pri montáži kotla, ktorý spaľoval odpad z cukrovej trstiny v cukrovarne. Dlhé mesiace som tam bol jediným Európanom,“ hovorí o pobytu v horúcej Afrike. Prezentáciu autor spojil s autentickou egyptskou hudbou, na fotografiách zachytí aj nehostinnosť tejto rozsiahlej krajiny. „Bol som tam sedem mesiacov, a za celý čas pršalo len